

I. Dopady změn ve výplatě nemocenských dávek

- V roce 2008 meziročně **pokleslo průměrné procento pracovní neschopnosti z 5,62 % na 5,18 %, což je nejnižší výsledek v historii ČR.**
- V roce 2008 meziročně **poklesl počet případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců z 59,3 (2,72 mil. nově hlášených případů PN) na 48,6 (2,22 mil. nově hlášených případů PN), což je nejnižší výsledek v historii ČR.**

Vývoj ukazatelů nemocenského pojištění

Rok	Počet případů pracovní neschopnosti na sto pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti
1993	83,3	5,30
1994	85,1	5,77
1995	91,9	6,15
1996	85,8	6,05
1997	86,7	6,25
1998	79,2	5,82
1999	83,3	5,95
2000	84,4	6,46
2001	86,2	6,75
2002	80,4	6,77
2003	81,7	6,81
2004	61,6	5,86
2005	68,2	6,13
2006	60,2	5,81
2007	59,3	5,62
2008	48,6	5,18

- Pozitivní trend snižování pracovní neschopnosti zbrzdilo rozhodnutí Ústavního soudu, z něhož vyplynulo: za červenec-srpen první 3 dny 60 % DVZ, od září do prosince 25 % DVZ.
- To je patrné na vývoji výdajů na nemocenské: výdaje za únor–červenec 2008 klesly meziročně o 17,1 %, za srpen–září už jen o 3,7 % a za říjen–prosinec o 11,3 %, **vývoj výdajů kopíruje dopady rozhodnutí Ústavního soudu.**

II. Vývoj čistých mezd zaměstnanců

Ministerstvo práce a sociálních věcí propočítalo čisté mzdy zaměstnanců. Zároveň porovnálo úroveň vývoje čistých mezd mezi roky 2007 – 2008. Čistá mzda byla propočítána z hrubé průměrné mzdy vykázané Českým statistickým úřadem a jejích násobků (0,6, 0,8, 1,2 a 1,4) pro různé kategorie zaměstnanců s dětmi a bez dětí, v rozdělení za národní hospodářství celkem, podnikatelskou a nepodnikatelskou sféru a promítnutím změn v daňovém systému.

Čisté mzdy rostou rychleji než hrubé mzdy

- Z propočtů je patrný vyšší nárůst čisté mzdy proti nárůstu hrubé průměrné mzdy v národním hospodářství (před zdaněním) a jejích násobků u všech kategorií zaměstnanců s dětmi.
- Čím nižší je hrubá mzda zaměstnance, tím vyšší je reálný nárůst čisté mzdy. U zaměstnanců s vyššími mzdami je na druhou stranu patrný vyšší nárůst čistých mezd v absolutních hodnotách.
- Tento vývoj je způsobený uplatněním daňových slev a daňových bonusů, který se projevil výrazným růstem čistých mezd ve všech kategoriích.

Čisté mzdy rostou dynamičtěji u rodin s dětmi

- Reálné čisté mzdy se zvýšily především zaměstnancům s dětmi, v podnikatelské sféře ve všech kategoriích.
- Zaměstnanci s větším počtem dětí dosahují vyšší dynamiky vývoje reálné čisté mzdy než zaměstnanci bezdětní nebo s jedním dítětem.
- V nepodnikatelské sféře (kde byl zaznamenán v roce 2008 reálný pokles hrubého průměrného výdělku o 1,8 p. b.):
 - došlo k poklesu reálné úrovně čistého výdělku v podstatě jen u zaměstnanců bez dětí s výděly vyššími než 13 200 Kč, tj. s výděly převyšujícími 0,6 nás. průměrného hrubého platu,
 - zaměstnancům s 1 dítětem vzrostla reálně úroveň čistého výdělku v případě, že jeho hrubá výše nepřevyšovala průměrný plat nepodnikatelské sféry. Kupní síla vyšších výdělků zaměstnanců s 1 dítětem byla v roce 2008 v podstatě stejná jako v roce 2007,
 - zaměstnancům se 2 a více dětmi reálný čistý výdělek vzrostl ve všech propočítaných situacích.

Následující tabulky dokumentují porovnání úrovně (absolutní i relativní) čisté průměrné mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí ve sledovaných sférách národního hospodářství:

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 0,6 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
Národní hospodářství	13 016	14 125	1 109	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	13 114	14 377	1 263	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	12 670	13 222	552	104,4	98,2

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	10 533	11 569	1 036	109,8	103,3
Podnikatelská sféra	10 603	11 739	1 136	110,7	104,1
Nepodnikatelská sféra	10 287	10 963	676	106,6	100,3
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	11 033	12 459	1 426	112,9	106,2
Podnikatelská sféra	11 103	12 629	1 526	113,7	107,0
Nepodnikatelská sféra	10 787	11 853	1 066	109,9	103,4
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	11 533	13 349	1 816	115,7	108,8
Podnikatelská sféra	11 603	13 519	1 916	116,5	109,6
Nepodnikatelská sféra	11 287	12 743	1 456	112,9	106,2
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	12 033	14 239	2 206	118,3	111,3
Podnikatelská sféra	12 103	14 409	2 306	119,1	112,0
Nepodnikatelská sféra	11 787	13 633	1 846	115,7	108,8

Pozn.: údaje ČSÚ, propočty MPSV

¹⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - 106,3 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 0,8 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
Národní hospodářství	17 355	18 834	1 479	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	17 485	19 169	1 684	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	16 894	17 630	736	104,4	98,2

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	13 608	14 736	1 128	108,3	101,9
Podnikatelská sféra	13 701	14 962	1 261	109,2	102,7
Nepodnikatelská sféra	13 282	13 926	644	104,8	98,6
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	14 108	15 626	1 518	110,8	104,2
Podnikatelská sféra	14 201	15 852	1 651	111,6	105,0
Nepodnikatelská sféra	13 782	14 816	1 034	107,5	101,1
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	14 608	16 516	1 908	113,1	106,4
Podnikatelská sféra	14 701	16 742	2 041	113,9	107,1
Nepodnikatelská sféra	14 282	15 706	1 424	110,0	103,5
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	15 108	17 406	2 298	115,2	108,4
Podnikatelská sféra	15 201	17 632	2 431	116,0	109,1
Nepodnikatelská sféra	14 782	16 596	1 814	112,3	105,6

Pozn.: údaje ČSÚ, propočty MPSV

¹⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - 106,3 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
Národní hospodářství	21 694	23 542	1 848	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	21 856	23 961	2 105	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	21 117	22 037	920	104,4	98,2

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	16 638	17 903	1 265	107,6	101,2
Podnikatelská sféra	16 744	18 185	1 441	108,6	102,2
Nepodnikatelská sféra	16 258	16 891	633	103,9	97,7
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	17 138	18 793	1 655	109,7	103,2
Podnikatelská sféra	17 244	19 075	1 831	110,6	104,0
Nepodnikatelská sféra	16 758	17 781	1 023	106,1	99,8
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	17 638	19 683	2 045	111,6	105,0
Podnikatelská sféra	17 744	19 965	2 221	112,5	105,8
Nepodnikatelská sféra	17 258	18 671	1 413	108,2	101,8
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	18 138	20 573	2 435	113,4	106,7
Podnikatelská sféra	18 244	20 855	2 611	114,3	107,5
Nepodnikatelská sféra	17 758	19 561	1 803	110,2	103,7

Pozn.: údaje ČSÚ, propočty MPSV

¹⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - 106,3 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 1,2 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
Národní hospodářství	26 033	28 250	2 217	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	26 227	28 753	2 526	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	25 340	26 444	1 104	104,4	98,2

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	19 484	21 069	1 585	108,1	101,7
Podnikatelská sféra	19 612	21 408	1 796	109,2	102,7
Nepodnikatelská sféra	19 030	19 855	825	104,3	98,1
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	19 984	21 959	1 975	109,9	103,4
Podnikatelská sféra	20 112	22 298	2 186	110,9	104,3
Nepodnikatelská sféra	19 530	20 745	1 215	106,2	99,9
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	20 484	22 849	2 365	111,5	104,9
Podnikatelská sféra	20 612	23 188	2 576	112,5	105,8
Nepodnikatelská sféra	20 030	21 635	1 605	108,0	101,6
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	20 984	23 739	2 755	113,1	106,4
Podnikatelská sféra	21 112	24 078	2 966	114,0	107,2
Nepodnikatelská sféra	20 530	22 525	1 995	109,7	103,2

Pozn.: údaje ČSÚ, propočty MPSV

¹⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - 106,3 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 1,4 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
Národní hospodářství	30 372	32 959	2 587	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	30 598	33 545	2 947	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	29 564	30 852	1 288	104,4	98,2

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ¹⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	22 331	24 235	1 904	108,5	102,1
Podnikatelská sféra	22 481	24 629	2 148	109,6	103,1
Nepodnikatelská sféra	21 801	22 818	1 017	104,7	98,5
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	22 831	25 125	2 294	110,0	103,5
Podnikatelská sféra	22 981	25 519	2 538	111,0	104,4
Nepodnikatelská sféra	22 301	23 708	1 407	106,3	100,0
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	23 331	26 015	2 684	111,5	104,9
Podnikatelská sféra	23 481	26 409	2 928	112,5	105,8
Nepodnikatelská sféra	22 801	24 598	1 797	107,9	101,5
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	23 831	26 905	3 074	112,9	106,2
Podnikatelská sféra	23 981	27 299	3 318	113,8	107,1
Nepodnikatelská sféra	23 301	25 488	2 187	109,4	102,9

Pozn.: údaje ČSÚ, propočty MPSV

¹⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - 106,3 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

V roce 2009 lze očekávat nárůst průměrné mzdy ve veřejném sektoru cca o 5,6 %

Rok 2008

- Celkový objem mzdových prostředků ve veřejném sektoru dosáhl 132 mld. Kč.
- Průměrná mzda zaměstnance ve veřejném sektoru dosáhla 22 918 Kč.

Rok 2009

- Celkový objem mzdových prostředků ve veřejném sektoru pravděpodobně dosáhne 139 mld. Kč.
- Průměrná mzda zaměstnance ve veřejném sektoru pravděpodobně dosáhne 24 190 Kč.

III. Dopady reformy na zaměstnanost zdravotně postižených

Vyhodnocení dopadů novelizace ustanovení § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, na zaměstnanost osob se zdravotním postižením. Tisková zpráva se týká porovnání roku 2007 s rokem 2008.

Změna zákona o zaměstnanosti

Zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů byl novelizován zákon o zaměstnanosti a od 1. 1. 2008 byl příspěvek vyplácen na základě skutečně vynaložených mzdových nákladů zaměstnavatele na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, měsíčně nejvýše však:

- a) 9 000 Kč za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením /§ 67 odst. 2 písm. a)/
- b) 6 500 Kč za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením /§ 67 odst. 2 písm. b) a c)/ zákona o zaměstnanosti

Pozn. – od 1. 1. 2009 došlo k dalším změnám v poskytování tohoto příspěvku

Stav k 31. prosinci 2007

- V roce 2007 byl příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením poskytnut **1 366 zaměstnavatelům**, a to na 23 999 osob se zdravotním postižením (z toho 8 291 osob s těžším zdravotním postižením). Z prostředků státního rozpočtu bylo vyplaceno **2 356 mil. Kč**.

Stav k 31. prosinci 2008

- V roce 2008 se zvýšil počet zaměstnavatelů, kteří obdrželi příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na **1 725**. Příspěvek byl poskytnut na **26 957 osob se zdravotním postižením** (z toho 10 286 osob s těžším zdravotním postižením).

Za období 31. 12. 2007 – 31. 12. 2008

- **počet zaměstnavatelů**, kterým byl poskytnut příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, se **zvýšil o 359 (o 21 %)**.
- **počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením**, na které byl poskytován příspěvek, se **zvýšil o 2 958** (v průměrných přepočtených stavech),

V následující tabulce je uveden přehled vybraných ukazatelů příspěvku od r. 2005

Rok	Výše poskytnutého příspěvku v tis. Kč	Počet zaměstnavatelů, kterým byl příspěvek poskytnut	Podpořených zaměstnanců se zdravotním postižením	Z toho zaměstnanců s těžším zdravotním postižením
2005	964 290	829	13 323	2 225
2006	1 564 195	1 112	18 215	4 611
2007	2 356 044	1 366	23 999	8 291
2008	2 040 131	1 725	26 957	10 286

Závěr

- Obavy ze snižování počtu zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením se neprokázaly. Naopak, počet žadatelů o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením se zvýšil a zvýšil se i počet zaměstnaných podpořených osob se zdravotním postižením.
- Dynamický nárůst výdajů ze státního rozpočtu vynakládaných na příspěvek se v roce 2008 zastavil.

IV. Vývoj dlouhodobé nezaměstnanosti

Pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných byl v předchozích letech pomalejší než pokles celkové nezaměstnanosti. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (v evidenci úřadů práce déle než 1 rok) naopak do roku 2006 rostl. **Nejvyšší hodnoty dosáhl v červnu 2006 - 43,8 %.**

Počet dlouhodobě nezaměstnaných meziročně výrazně poklesl

- **K 31. prosinci 2008 poklesl meziročně celkový počet nezaměstnaných z 354,9 tisíc na 352,3 tisíc, tedy o 0,7 %.**
- **K 31. prosinci 2007** evidovaly úřady práce 136,9 tisíce dlouhodobě nezaměstnaných, tj. podíl na celkovém počtu nezaměstnaných **38,6 %.**
- **K 31. prosinci 2008** se tento stav snížil na **101,5 tisíc** osob, tj. **28,8 %.** Počet dlouhodobě nezaměstnaných významně meziročně poklesl o **35,4 tisíc**, tj. o **25,8 %.** Od června 2006 poklesl o **48,6 %.**
- **Pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných byl tedy výraznější než pokles celkového počtu nezaměstnaných.**

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání

	k 31. 12. 2005		k 31. 12. 2006		k 31. 12. 2007		k 31. 12. 2008		meziroční rozdíl (08-07)	
	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %
uchazeči - celkem	510,4	100,0	448,5	100,0	354,9	100,0	352,3	100,0	-2,6	-0,7
nad 12 měsíců	212,8	41,7	184,9	41,2	136,9	38,6	101,5	28,8	-35,4	-25,8

Jiří Sezemský
vedoucí oddělení styků s veřejností